

**Právo hospodářské soutěže -
antidopingová legislativa**

Strana 1

**Právo hospodářské soutěže - vynucování
pravidel hospodářské soutěže osobami
soukromého práva**

Strana 1

**Komise Evropských společenství nemá
pravomoc přijímat rozhodnutí o záměru
spojení, který jí byl oznámen, a
následně zúčastněnými společnostmi
zrušen**

Strana 2

**Zdanění dividend u fyzických osob v
kontextu volného pohybu kapitálu**

Strana 3

**Nové pokyny pro posuzování státní
podpory poskytované při
restrukturalizaci a záchraně podniků v
nesnážích**

Strana 3

**Státní podpora poskytovaná pro budování
veřejně přístupné infrastruktury**

Strana 3

Státní podpora - investiční pobídky

Strana 4

**Daň z přidané hodnoty u leteckých
společností**

Strana 4

**Diskriminace v oblasti sociální podpory u
migrujících pracovníků**

Strana 5

Právní ochrana sportovních databází

Strana 5

**Ochranné známky obsahující běžné
příjmení**

Strana 6

**Ochranné známky - důvody pro zamítnutí
registrace**

Strana 7

Prague Main Office

Jindřická 34, 110 00 Prague, Czech Republic
tel.: +420 / 224 103 316, facsimile: +420 / 224 103 234
e-mail: ksbpraha@ksb.cz

Karlovy Vary Office

Na Vyhlídce 53, 360 21 Karlovy Vary, Czech Republic
tel.: +420 / 353 225 996, facsimile: +420 / 353 227 781
e-mail: ksbkv@ksb.cz

Brussels Office

36, avenue d'Auderghem, 1040 Brussels, Belgium
telephone: +32 / 223 032 15, facsimile: +32 / 223 033 47
e-mail: brussels@ksb.cz

**Právo hospodářské soutěže -
antidopingová legislativa**

Rozsudek Soudu prvního stupně ve věci David Meca-Medina a Igor Majcen v. Komise Evropských společenství (T-313/02), ze dne 30. září 2004

Dne 30. září 2004 vydal Soud prvního stupně (dále jen „SPS“) rozsudek, ve kterém blíže vymezil charakter sportovních činností a s nimi související legislativu.

Žalobu k SPS podali dva sportovci, kterým byla rozhodnutím Mezinárodní plavecké federace, následně potvrzeným Arbitrážním soudem pro sport, na dobu 4 let zakázána aktivní sportovní činnost v důsledku pozitivního testu na Nandrolon. Původní stížnost sportovců, směřovaná na Komisi (v souladu s článkem 3 Nařízení Rady č. 17, ze dne 6. února 1962, implementujícím články [81] a [82] Smlouvy ES), namítala nesoulad některých předpisů přijatých Mezinárodním olympijským výborem (dále jen „MOV“) a aplikovaných Mezinárodní plaveckou federací, jakož i nesoulad určitých činností a procedur v oblasti dopingových kontrol s komunitárními právními předpisy v oblasti ochrany hospodářské soutěže a volného pohybu služeb. Základem jejich stížnosti bylo tvrzení, že stanovení limitního množství Nandrolonu, jak jej určily antidopingové předpisy MOV, je možné považovat za jednání ve vzájemné shodě mezi MOV a 27 laboratořemi, jím akreditovanými, jelikož stanovení tohoto limitu není založeno na žádných vědeckých poznatcích. Poté, co Komise Evropských společenství (dále jen „Komise“) stížnost zamítla, se sportovci obrátili se žalobou na SPS. SPS jejich žalobu zamítl a nařídil jim nahradit náklady soudního řízení protistraně.

Ve svém rozsudku, v souladu s dosavadní judikaturou Evropského soudního dvora (dále jen „ESD“), SPS potvrdil, že na sport se vztahuje komunitární právo jen do té míry, v jaké jej lze považovat za ekonomickou aktivitu ve smyslu článku 2 Smlouvy o založení Evropských společenství (dále jen „Smlouvy ES“). Legislativa týkající se sportu jako takového (pravidla čistě sportovního charakteru) tuto povahu nemá, a proto se na ni komunitární právo hospodářské soutěže, stejně jako pravidla upravující volný pohyb služeb, nevztahuje.

Sportovní činnost může mít na jedné straně formu placeného zaměstnání nebo formu placených služeb, a může tedy s sebou nést určitý ekonomický aspekt. V takovém případě spadá do působnosti Smlouvy ES, zejména článků 39 a 49 (upravujících volný pohyb pracovníků a volný pohyb služeb). Například pravidla určující poplatky za přestupy profesionálních hráčů mezi kluby nebo omezení počtu hráčů pocházejících z jiných členských států, kteří mohou nastoupit za klub v jednom zápase, nebo určení odlišných přestupových termínů pro hráče pocházející z odlišných členských států bez objektivních příčin spadají pod uvedená ustanovení Smlouvy ES, a jsou tedy podřízena v nich stanoveným omezením.

Na druhé straně, pravidla týkající se ryze sportovních otázek, specifické povahy a kontextu sportovních událostí, jako například složení

národních týmů nebo pravidel sportovních federací pro výběr jejich členů, kteří se zúčastní na vrcholových mezinárodních sportovních akcích, nespádají svojí povahou pod ustanovení článků 39 a 49 Smlouvy ES. Skutečnost, že čistě sportovní legislativa nemá nic společného s ekonomickou aktivitou, a nespadá tak pod ustanovení článků 39 a 49 Smlouvy ES, znamená podle ESD, že nemá také nic společného s ekonomickými vztahy v hospodářské soutěži, a nespadá proto ani pod ustanovení článků 81 a 82 Smlouvy ES.

Pokud jde o antidopingovou legislativu, tato nesleduje žádný ekonomický cíl. Je zaměřena na zachování fair-play ve sportu, stejně jako na ochranu zdraví sportovců, jelikož dopingové produkty mají negativní fyziologické účinky. Protože se antidopingová pravidla týkají sportu jako takového, mají čistě sportovní povahu a nemohou tak být podřízena pravidlům obsaženým v právu hospodářské soutěže.

**Právo hospodářské soutěže -
vynucování pravidel hospodářské
soutěže osobami soukromého práva**

Studie o podmínkách uplatnění náhrady škody ze strany subjektů soukromého práva pro případ porušení komunitárních pravidel hospodářské soutěže

Generální ředitelství Komise Evropských společenství pro hospodářskou soutěž zveřejnilo dne 2. září 2004 studii týkající se podmínek vymáhání náhrady škody, která vznikla v důsledku porušení komunitárních pravidel hospodářské soutěže ze strany osob soukromého práva.

Studie je k dispozici na webové stránce Komise Evropských společenství (dále jen „Komise“):

http://europa.eu.int/comm/competition/antitrust/others/private_enforcement/index_en.html

Tato studie zahrnuje všech 25 členských zemí a její příprava byla koordinována advokátní kanceláří Ashurst ve spolupráci s dalšími advokátními kancelářemi. Část týkající se situace v České republice byla připravena advokátní kanceláří Kocián Šolc Balastík.

Komise je nespokojená se současnou situací v EU, zejména v porovnání se situací v USA, kde je až 90 % všech případů vymáhání náhrady škody iniciováno osobami soukromého práva a pouze 10 % veřejnoprávními subjekty. Uplatnění a vynucování dodržování pravidel hospodářské soutěže osobami soukromého práva přitom může být efektivním nástrojem v politice hospodářské soutěže. Nejenže může zabezpečit ukončení protisoutěžního jednání, ale může také poskytnout přímé odškodnění spotřebitelům nebo postiženým soutěžitelům za škody, které v důsledku porušení pravidel hospodářské soutěže utrpěli.

Komise proto hledá další cesty k povzbuzení iniciativy soukromých osob při uplatňování odpovědnosti za škodu vzniklou v důsledku jednání, které je v rozporu s pravidly práva hospodářské soutěže, a považuje za klíčové posílení těchto aktivit v dalším boji s takovými praktikami, jako jsou kartelové dohody o cenách nebo zneužívání dominantního postavení na trhu.

Hlavním cílem této studie proto bylo zhodnotit situaci a podmínky v jednotlivých členských státech EU, uskutečnit komparativně právní a ekonomickou analýzu a poukázat na možné cesty a způsoby, kterými by se mohlo vymáhání pravidel hospodářské soutěže osobami soukromého práva v budoucnu v EU rozvíjet.

Komise plánuje vydat v roce 2005 tzv. zelenou knihu (*Green Paper*), která by následně mohla vést k přijetí příslušné legislativy v této oblasti.

Komise Evropských společenství nemá pravomoc přijímat rozhodnutí o záměru spojení, který jí byl oznámen, a následně zúčastněnými společnostmi zrušen

Rozhodnutí Komise Evropských společenství 2000/790/EC, ze dne 28. června 2000, prohlašující spojení za neslučitelné se společným trhem a Dohodou o vytvoření Evropského hospodářského prostoru (případ COMP/M.1741 – MCI WorldCom/Sprint), zrušené rozhodnutím Soudu prvního stupně ve věci T-310/00, ze dne 28. září 2004

Dne 4. října 1999 podepsaly americké telekomunikační společnosti WorldCom (nyní MCI) a Sprint záměr a dohodu o sloučení, na základě kterých zamýšlely sloučit celé svoje podniky (jejich celkový obrat by dosahoval 127 miliard USD). Následně, dne 10. ledna 2000, oznámily svoji dohodu Komisi. Stejně jako úřady dohledu nad dodržováním pravidel hospodářské soutěže v USA i Komise Evropských společenství (dále jen „Komise“) odmítla zamýšlenou fúzi povolit, zastávajíc názor, že transakce má komunitární dimenzi a vedla by k vytvoření dominantního postavení zúčastněných společností na relevantních trzích.

Dne 26. června 2000 doporučil tehdejší evropský komisař odpovědný za hospodářskou soutěž, Mario Monti, Komisi, aby na svém zasedání dne 28. června 2000 spojení nepovolila. S cílem zabránit přijetí takového rozhodnutí oznámily WorldCom a Sprint oficiálně Komisi svým dopisem ze dne 27. června 2000, že berou svoje oznámení o zamýšleném spojení zpět a že dále neuvažují o pokračování v realizaci spojení v podobě, ve které byla prezentována v oznámení.

Navzdory tomu Komise přijala rozhodnutí, kterým prohlásila zamýšlené spojení za neslučitelné s komunitárním právem, jelikož oznámené spojení naplňovalo definici spojení podle článku 3 odst. 1 písm. a) Nařízení Rady (EHS) č. 4064/89, ze dne 21. prosince 1989, o kontrole spojování podniků [následně nahrazené Nařízením Rady (ES) č. 139/2004, ze dne 20. ledna 2004, o kontrole spojování podniků]. Dopis zasláný zúčastněnými společnostmi Komise nepovažovala po formální stránce za řádné zpětvzetí oznámení o zamýšleném spojení.

WorldCom podal žalobu k Soudu prvního stupně (dále jen „SPS“), napadající oprávnění Komise přijmout takovéto rozhodnutí. Po zvážení argumentů uvedených níže SPS rozhodnutí Komise zrušil.

Hlavní otázkou bylo, zda Komise byla za daných okolností oprávněna přijmout rozhodnutí

prohlašující oznámené spojení za neslučitelné s pravidly společného trhu, když strany oznamující spojení vzaly svoje oznámení zpět a oznámily, že nemají nadále v úmyslu pokračovat v realizaci spojení v té podobě, v jaké byla prezentována v oznámení. Úplně se však úmyslu uskutečnit zamýšlené spojení nevzdaly a ponechaly si do budoucna otevřenou možnost realizovat sloučení svých společností v jiné podobě.

Komise ve svém stanovisku uvedla, že její kompetence nejsou omezené jen na oznámená jednání společností a že oznámení mají být jen nástrojem ulehčujícím výkon kompetencí Komise, kterými disponuje za každých okolností a bez ohledu na přání stran. Dále též Komise konstatovala, že jelikož disponuje oprávněním kontrolovat spojování podniků bez ohledu na existenci předchozího oznámení, nemohou ji ani strany zamýšleného spojení zbavit této kompetence tím, že vezmou svoje oznámení zpět, pokud zároveň nezruší i záměr sloučení jako takový.

Strany zúčastněné na spojení na druhé straně argumentovaly tím, že ani v případě, kdy by zasláný dopis nebyl opuštěním od myšlenky na spojení nebo od návrhu na sloučení mezi WorldCom a Sprint, ale toliko opuštěním od zamýšleného spojení v podobě uvedené v oznámení, by to neznamenovalo, že mezi stranami automaticky existuje platná dohoda o sloučení jen proto, že dva podniky o takovém sloučení uvažují (nebo ve zvažování takového sloučení pokračují). Pravomoc Komise nemůže být založena jen na subjektivních záměrech jednotlivých stran, ale závisí na uzavření dohody o fúzi. Jelikož Komise nemá právo přijmout rozhodnutí před tím, než byla taková dohoda o fúzi uzavřena, stejně tak její právo učinit takové rozhodnutí zaniká v okamžiku ukončení účinnosti takové dohody, a to i v případě, že její účastníci pokračují v jednáních s úmyslem uzavřít dohodu o sloučení v jiné podobě.

SPS uvedl, že dosavadní ustálená rozhodovací praxe Komise svědčí o tom, že Komisi v minulosti postačovalo samotné zpětvzetí oznámení učiněné zúčastněnými stranami k tomu, aby ukončila řízení ve věci povolení spojení bez vydání meritorního rozhodnutí. Toto vede k závěru, že zpětvzetí oznámení o spojení je v praxi Komise rovnocenné se vzdáním se záměru uskutečnit spojení. Za těchto okolností byly společnosti WorldCom a Sprint oprávněny očekávat, že jejich dopis, v souladu s předcházející administrativní praxí Komise, povede k zastavení řízení.

Platí tedy, že i když strany dohody o sloučení nemohou zbavit Komisi její pravomoci zpětvzetím jejich oznámení, Komise stále musí při výkonu své pravomoci rozhodovat o skutečně reálných spojeních, a nikoli jen o neurčitých záměrech podniků, jejichž podoba bude v budoucnu změněna, jak tomu bylo v tomto případě.

Komise zároveň nejednala v souladu s principem oprávněných očekávání stran řízení, neboť přijala rozhodnutí bez toho, aniž by strany dopředu upozornila, že zasláný dopis nebude k ukončení řízení o povolení spojení postačovat.

Prague Main Office

Jindriřská 34, 110 00 Prague, Czech Republic
tel.: +420 / 224 103 316, facsimile: +420 / 224 103 234
e-mail: ksbpraha@ksb.cz

Karlovy Vary Office

Na Vyhliďce 53, 360 21 Karlovy Vary, Czech Republic
tel.: +420 / 353 225 996, facsimile: +420 / 353 227 781
e-mail: ksbkv@ksb.cz

Brussels Office

36, avenue d'Auderghem, 1040 Brussels, Belgium
telephone: +32 / 223 032 15, facsimile: +32 / 223 033 47
e-mail: brussels@ksb.cz

Zdanění dividend u fyzických osob v kontextu volného pohybu kapitálu

Rozsudek Evropského soudního dvora ve věci Manninen (C-319/02), ze dne 7. září 2004

Uvedený případ se týkal finského daňového poplatníka, jenž vlastnil akcie švédské společnosti, která mu vyplácela dividendy.

Podle finského daňového práva jsou finské společnosti, resp. jejich finští akcionáři, povinny platit daň ze zisku ve chvíli, kdy společnost tento zisk vytvořila, resp. v okamžiku jeho následného přijetí akcionářem společnosti ve formě dividend.

Ke zmírnění následků tohoto dvojího zdanění zisku daní z příjmu právnických i fyzických osob poskytuje finské právo akcionářům-fyzickým osobám, majícím trvalé bydliště ve Finsku, zvláštní daňové zvýhodnění ve formě daňového kreditu, resp. nároku na vrácení/zápočet daně. Toto zvýhodnění se však vztahovalo pouze na tuzemské dividendy. V důsledku toho si finští daňoví poplatníci, kterým byly vyplaceny dividendy ze společností z jiných členských států, nemohli nárokovat toto daňové zvýhodnění, a byli tak potenciálně poškozeni dvojím zdaněním.

V tomto konkrétním případě byl daňovému poplatníku zamítnut nárok na zvláštní daňové zvýhodnění na dividendy švédské společnosti. Národní soud zabývající se jeho žalobou se rozhodl předložit případ k posouzení Evropskému soudnímu dvoru (dále jen „ESD“).

ESD konstatoval, že finské daňové právo může být překážkou pro společnosti z jiných členských států při získávání kapitálu od investorů-fyzických osob z Finska, když tyto odrazuje od investic do zahraničních akciových společností. Proto je finská daňová legislativa v rozporu s principem volného pohybu kapitálu.

Podle názoru ESD není možné ponechat v národní legislativě takováto omezující ustanovení, a to ani pokud jejich zrušení bude znamenat pokles daňových příjmů členského státu poskytujícího uvedené daňové zvýhodnění. ESD také odmítl argument, že rozšíření uplatnění daňového zvýhodnění i na zahraniční dividendy by bylo v rozporu se soudržností a jednotou finského daňového systému. ESD tudíž rozhodl, že investoři-fyzické osoby by měli požívat stejné právo daňového zvýhodnění jak u domácích dividend, tak i u dividend zahraničních, pocházejících od společností z jiných členských států.

Tento rozsudek ESD je v souladu s jeho předchozími rozhodnutími, která na základě principu volného pohybu kapitálu obsaženého ve Smlouvě ES směřují k odstranění finančních překážek, kterým musí občané EU čelit při investování v jiných členských státech.

Nové pokyny pro posuzování státní podpory poskytované při restrukturalizaci a záchraně podniků v nesnázích

Sdělení Komise Evropských společností – Pokyny Společností (Community Guidelines) týkající se státní podpory na restrukturalizaci a záchranu podniků

v nesnázích (Úřední věstník Evropské unie číslo C 244, ze dne 1. října 2004)

Nové Pokyny Společenství týkající se státní podpory na záchranu a restrukturalizaci podniků v nesnázích nahradily s účinností od 9. prosince 2004 stávající Pokyny pro tuto oblast.

Cílem nových Pokynů je další omezování státní podpory poskytované v členských státech. Obsahují například přísnější podmínky týkající se požadovaného příspěvku pro zájemce o státní podporu, stejně jako další upevnění principu „jedenkrát a naposledy“.

Na druhou stranu však nové Pokyny umožňují členským státům poskytnout podnikům jak státní podporu na záchranu, tak i státní podporu na restrukturalizaci, což podle dosavadních Pokynů zpravidla nebylo možné.

Nově přijaté Pokyny budou účinné do 9. října 2009. Oznámení o státní podpoře podaná Komisi před 10. říjnem 2004 budou i nadále posuzována podle dosavadních Pokynů.

Státní podpora poskytovaná pro budování veřejně přístupné infrastruktury

Rozsudek Soudu prvního stupně ve věci Valmont Nederland BV v. Komise Evropských společností (T-274/01), ze dne 16. září 2004

Předmětné rozhodnutí Soudu prvního stupně (dále jen „SPS“) obsahuje doplňující pokyny k uplatňování pravidel o poskytování státních podpor v případech kompenzací za služby soukromých provozovatelů služeb poskytovaných ve veřejném zájmu.

Rozhodnutí se týkalo holandské společnosti, která byla v uvedeném řízení žalobcem. Tato společnost odkoupila od místních úřadů pozemek pro komerční účely. Následně se s příslušnými úřady neoficiálně dohodla, že na pozemku vybuduje veřejnosti přístupné parkoviště.

Později Komise Evropských společností (dále jen „Komise“) zjistila, že cena, za kterou byl pozemek prodán, byla nižší než tržní cena, a daná transakce tedy mohla obsahovat nějakou formu státní podpory. Komise uznala, že též ostatní uživatelé mohli zdarma využívat parkoviště, zřízené na předmětném pozemku, a to včetně souvisejících služeb, jako je ochrana před zloději, skladování či vykládání zboží. Žalobce však nadále zůstával jako přednostní uživatel zařízení, a získal tak podporu z veřejných zdrojů.

Na základě uvedených skutečností Komise rozhodla, že zatímco polovina finanční podpory poskytnuté žalobci formou snížené kupní ceny byla efektivně postoupena ostatním uživatelům parkoviště, zbývající část byla výlučným příjmem žalobce a představuje státní podporu. Jelikož Komise nezjistila žádné zvláštní okolnosti odůvodňující přidělení státní podpory, prohlásila ji za nezákonnou a požádala holandské úřady o její zpětné vymáhání.

SPS odmítl rozhodnutí Komise jakožto svévolné a založené na nedostatečné analýze okolností případu.

Prague Main Office

Jindřická 34, 110 00 Prague, Czech Republic
tel.: +420 / 224 103 316, facsimile: +420 / 224 103 234
e-mail: ksbpraha@ksb.cz

Karlovy Vary Office

Na Vyhlídce 53, 360 21 Karlovy Vary, Czech Republic
tel.: +420 / 353 225 996, facsimile: +420 / 353 227 781
e-mail: ksbkv@ksb.cz

Brussels Office

36, avenue d'Auderghem, 1040 Brussels, Belgium
telephone: +32 / 223 032 15, facsimile: +32 / 223 033 47
e-mail: brussels@ksb.cz

SPS také upozornil na skutečnost, že mimo žalobce mohli i další uživatelé trvale a bez jakékoli náhrady využívat majetek žalobce. Podle názoru SPS tedy žalobce poskytoval služby ve veřejném zájmu. V souladu se všeobecně akceptovanou judikaturou soudů ES měl tedy žalobce následné právo na přiměřenou náhradu.

Komise byla povinna posoudit, do jaké míry mohla podpora poskytnutá žalobci odrážet uvedenou přiměřenou náhradu. Proto zjištění Komise, podle kterých představuje přesně polovina poskytnuté podpory nezákonnou státní podporu, byla soudem, z důvodu nedostatku důkazů, posouzena jako svévolná a nepodložená.

Výsledkem řízení bylo, že SPS vyhověl návrhu společnosti Valmont Nederland BV a zrušil rozhodnutí Komise týkající se poskytnutí uvedené státní podpory.

Státní podpora - investiční pobídky

Rozsudek Soudu prvního stupně ve věci Kronofrance SA v. Komise Evropských společenství (T-27/02), ze dne 1. prosince 2004

Toto rozhodnutí se týká právního charakteru a interpretace Pokynů Komise Evropských společenství (*Commission Guidelines*) týkajících se oblasti státních podpor. Dotčeným Pokynem je Multisektorální rámec regionální podpory pro velké investiční projekty z roku 1997 (Úřední věstník Evropské unie, 1998, C 107, str. 7), později nahrazený novým Sdělením Komise Evropských společenství se shodným názvem (Úřední věstník Evropské unie 2002, C 70, str. 8).

Multisektorální rámec regionální podpory pro velké investiční projekty definuje pravidla pro hodnocení podpory přiznané projektům, které spadají do rozsahu jeho působnosti. Komise Evropských společenství (dále jen „Komise“) podle něj, případ od případu, stanovuje výšku maximálně přípustné podpory projektům, které podléhají oznamovací povinnosti.

Pro posouzení poskytované investiční podpory je zapotřebí provést analýzu, která určí, zda oznámený plán bude uskutečněn v sektoru nebo podsektoru s nadměrnou strukturální kapacitou. Při určování existence nebo neexistence takové nadměrné kapacity na komunitární úrovni Komise zohledňuje rozdíl mezi průměrným stupněm využívání výrobních kapacit celého zpracovatelského průmyslu a mezi stupněm využívání výrobních kapacit v rámci předmětného sektoru či podsektoru.

V roce 2001 Komise schválila investiční podporu poskytnutou německými úřady na projekt vybudování zařízení na výrobu dřevěných výrobků, konkrétně dřevotřískových desek. Komise schválila uvedenou podporu na základě předběžného šetření, aniž by zahájila formální řízení. Soud prvního stupně (dále jen „SPS“) na základě námítky podané jedním z konkurentů společnosti, která podporu poskytnutou německými úřady přijala, rozhodnutí Komise zrušil.

Hlavním sporným bodem v tomto řízení byla otázka interpretace a implementace obecných principů Komise, konkrétně v tomto případě Multisektorálního rámce regionální podpory pro

velké investiční projekty v platném znění. Komise vykládala ustanovení citovaných Pokynů doslovně, a to tak, že může přijmout rozhodnutí na základě neexistence nadměrných kapacit na trhu zboží, bez nutnosti přesvědčit se, zda nešlo o trh v útlumu.

SPS v první řadě připomíná, že Pokyny Komise musí být v souladu s příslušnými ustanoveními Smlouvy ES (v tomto případě s článkem 87) a jsou pro Komisi závazné. Podle názoru SPS vede interpretace Komise použitá v tomto případě k výsledku, který je v rozporu s článkem 87 Smlouvy ES.

Komise interpretovala větu: „pokud jsou údaje týkající se využívání kapacit nedostatečné, Komise přezkoumá, zda se zamýšlené investice neposkytují na trhu v útlumu“ (bod 3.4) v tom smyslu, že pokud dospěje k závěru, že na trhu žádné nadměrné kapacity neexistují, není zapotřebí dále zkoumat, zda se jedná o trh v útlumu. Naproti tomu SPS stanovil, že uvedenou větu je zapotřebí interpretovat v tom smyslu: „že v případě, kdy údaje týkající se využívání kapacit dotčeného sektoru neumožňují Komisi, aby dospěla k jednoznačně kladnému závěru o existenci nadměrné strukturální kapacity, musí Komise přezkoumat, zda se v případě předmětného trhu nejedná o trh v útlumu“.

SPS dále stanovil, že: „jedině tento výklad ustanovení Multisektorálního rámce je v souladu s článkem 87 Smlouvy ES a s jeho cílem, tj. dosažením nerušené hospodářské soutěže“. SPS také připomenul, že Komise již v přecházejících případech v souladu s touto interpretací jednala, a poukázal tak na protichůdnost rozhodovací praxe Komise.

Bez ohledu na specifické okolnosti citovaného případu, potvrzuje toto rozhodnutí SPS, že výklad práva ES, stejně jako výkladových pokynů, je prováděn především na základě jejich účelu a smyslu, nikoli na základě jejich doslovného znění.

Daň z přidané hodnoty u leteckých společností

Rozsudek Evropského soudního dvora ve věci Cimber Air (C-382/02), ze dne 16. září 2004

Tento případ se týká daňových předpisů komunitárního práva, které za určitých okolností osvobozují od daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) dodávky zboží a poskytování služeb leteckým společenstvem vykonávajícím především mezinárodní přepravu.

Dánská letecká společnost, v dané věci žalobce, provozující lety na domácích i mezinárodních linkách, považovala dodávky zboží a služeb, týkající se obou druhů letů, za spadající pod uvedené osvobození od platby DPH. Národní daňové úřady naopak tvrdily, že výhodu spočívající v osvobození od DPH požívají pouze plnění související s mezinárodními lety.

Evropský soudní dvůr (dále jen „ESD“) ve svém rozhodnutí judikoval, že komunitární systém DPH principiálně požaduje zdanění veškerých plnění, ať již se jedná o zboží či služby. V tomto smyslu je nutné všechny výjimky ze zdanění vykládat restriktivně.

V této věci však ESD konstatoval, že sporné osvobození od daně se má týkat všech leteckých

Prague Main Office

Jindřická 34, 110 00 Prague, Czech Republic
tel.: +420 / 224 103 316, facsimile: +420 / 224 103 234
e-mail: ksbpraha@ksb.cz

Karlovy Vary Office

Na Vyhliďce 53, 360 21 Karlovy Vary, Czech Republic
tel.: +420 / 353 225 996, facsimile: +420 / 353 227 781
e-mail: ksbkv@ksb.cz

Brussels Office

36, avenue d'Auderghem, 1040 Brussels, Belgium
telephone: +32 / 223 032 15, facsimile: +32 / 223 033 47
e-mail: brussels@ksb.cz

společností provozujících především mezinárodní lety bez ohledu na skutečnost, že některé z letů, které provozují, jsou domácí. Podle ESD je totiž osvobození od daně vázané na celkové postavení letecké společnosti a neváže se na jednotlivé lety, které tato společnost vykonává.

Výsledkem je, že letecké společnosti mohou přijímat plnění osvobozená od DPH stejně tak pro své mezinárodní lety, jako pro lety domácí, a to za předpokladu, že je bude možno kvalifikovat jako společnosti vykonávající především mezinárodní přepravu.

Národní soud se dále obrátil na ESD s otázkou týkající se vysvětlení pojmu „letecká společnost provozující především mezinárodní přepravu“ za účelem splnění podmínek pro výjimku ze zdanění DPH.

V odpovědi ESD uvedl, že je na národních soudech, aby určily, kterou konkrétní leteckou společnost je možné považovat za společnost, která vykonává především mezinárodní přepravu. Jako jedno z možných vodítek pro takové posouzení uvedl ESD hledisko poměru obrátů z jednotlivých druhů přepravy vůči celkovému obrátu společnosti.

Diskriminace v oblasti sociální podpory u migrujících pracovníků

Rozsudek Evropského soudního dvora ve věci Merida (C-400/02), ze dne 16. září 2004

Evropský soudní dvůr (dále jen „ESD“) byl požádán, aby přezkoumal příslušná ustanovení německé legislativy v oblasti sociálního zabezpečení, která se týkají postavení občanů jiných členských států zaměstnaných v německých ozbrojených silách.

Podle německého práva mají zaměstnanci po skončení pracovního poměru nárok na zvláštní sociální příspěvek, který má za cíl kompenzovat rozdíl mezi čistým příjmem zaměstnanců, který jim náležel jako odměna za jejich práci, a jejich příjmem dosahovaným po skončení jejich pracovního poměru.

Cílem příspěvku, jak poznamenal ESD, tedy bylo zajistit, aby dotčení zaměstnanci měli alespoň po určitou dobu po skončení pracovního poměru stejný celkový příjem, jako kdyby byli nadále zaměstnáni.

Řízení před ESD se týkalo občana Francie, který byl v minulosti zaměstnán v německých ozbrojených silách. Za dobu trvání pracovního poměru byl jeho příjem zdaňován ve Francii, v souladu se smlouvou o zamezení dvojího zdanění, uzavřenou mezi Německem a Francií. Podle francouzské daňové úpravy bylo jeho daňové zatížení nižší, než jaké by bylo při jeho zdaňování v Německu.

Po skončení služby mu byl přiznán nárok na uvedený sociální příspěvek. V souladu s napadenými německými předpisy byl však základ pro výpočet výše příspěvku snížen o daň, které by jeho příjem teoreticky podléhal v Německu.

ESD stanovil, že německá legislativa tímto ustanovením znevýhodňovala migrující pracovníky z členských států oproti občanům Německa. V uvedeném případě nedostal žalobce příspěvek dorovnávací jeho předcházející čistý příjem, když jeho původní hrubý příjem byl snížen o teoretickou

německou daň, a nikoli o výši jím skutečně zaplacených daní ve Francii. U německých občanů však tento systém zaručoval plnou kompenzaci příjmů, jelikož jejich původní příjmy byly zdaňovány v Německu.

V důsledku výše uvedeného dospěl ESD k závěru, že zmiňovaná ustanovení německého práva jsou v rozporu s principem volného pohybu pracovníků, jak je implementován jednotlivými ustanoveními Nařízení č. 1612/68, ze dne 15. října 1968, o svobodě pohybu pracovníků v rámci ES.

Soud nepřijal žádná ospravedlnění porušení komunitárního práva. Upozornil, že administrativní komplikace, s nimiž se mohou německé orgány potýkat při zúčtování daní skutečně odvedených migrujícími pracovníky v jejich státech (členských státech EU), nemohou v žádném případě negativně ovlivňovat řádné uplatnění svobod zakotvených ve Smlouvě ES.

Právní ochrana sportovních databází

Rozsudek Evropského soudního dvora ve věci The British Horseracing Board Ltd. a další v. William Hill Organisation Ltd. (C-203/02), ze dne 9. listopadu 2004

Tento rozsudek patří do skupiny rozsudků Evropského soudního dvora (dále jen „ESD“), které pochovaly naděje tvůrců sportovních databází (fotbal, dostihy) na získání dodatečných zdrojů pro sport tým, že by sázkovým kancelářím účtovali poplatky za používání údajů z těchto databází. Rozsudek se týká povahy a rozsahu práva *sui generis* na ochranu databází, upraveného ve Směrnici 96/9/ES Evropského parlamentu a Rady ze dne 11. března 1996, o právní ochraně databází (dále jen „Směrnice“).

Tento konkrétní případ se týkal společnosti British Horseracing Board Ltd. (dále jen „BHB“), která sestavuje a vede databázi obsahující velké množství informací o dostizích konaných ve Velké Británii. Kromě jiného obsahuje název, místo a datum závodu, délku tratě, kritéria pro účast v závodu, datum uzávěrky přihlášek, výši startovního, konečný seznam koní a jezdců pro závod atd.

Společnost William Hill, v tomto případě žalovaná strana, je jedním z nejdůležitějších organizátorů sázek „mimo dostihové dráhy“ ve Velké Británii, nabízejícím také on-line sázení přes internet. Na své webové stránce společnost William Hill též zveřejňuje informace o koních a jezdcích pro konkrétní závod, čerpající informace z databáze BHB.

Společnost BHB podala na společnost William Hill žalobu, v níž tvrdila, že žalovaná společnost porušovala právo společnosti BHB na ochranu její databáze vyplývající ze Směrnice. Po prvostupňovém rozhodnutí, v němž dal High Court of Justice of England and Wales zapravdu žalobci, se společnost William Hill odvolala ke Court of Appeal, jenž se obrátil na ESD s předběžnou otázkou podle článku 234 Smlouvy ES týkající se interpretace několika ustanovení Směrnice.

Podle ustanovení Směrnice má tvůrce databáze, která vykazuje podstatnou kvalitativní a/nebo kvantitativní investici do získání, ověření či prezentace jejího obsahu, právo zabránit jednání spočívajícímu ve vyjímání či používání obsahu celé

Prague Main Office

Jindřická 34, 110 00 Prague, Czech Republic
tel.: +420 / 224 103 316, facsimile: +420 / 224 103 234
e-mail: ksbpraha@ksb.cz

Karlovy Vary Office

Na Vyhlídce 53, 360 21 Karlovy Vary, Czech Republic
tel.: +420 / 353 225 996, facsimile: +420 / 353 227 781
e-mail: ksbkv@ksb.cz

Brussels Office

36, avenue d'Auderghem, 1040 Brussels, Belgium
telephone: +32 / 223 032 15, facsimile: +32 / 223 033 47
e-mail: brussels@ksb.cz

databáze nebo její podstatné části, přičemž hodnocení, zda se jedná o podstatnou část databáze, je třeba provádět jak z hlediska kvantitativního, tak kvalitativního.

ESD však ve svém rozsudku stanovil, že při posuzování toho, zda byla konkrétní databáze vytvořena s vynaložením podstatné investice, a zda tudíž podléhá ochraně tímto právem *sui generis* na ochranu databází, je možno brát v úvahu výhradně investice do získání, ověření či prezentace jejího obsahu. To v praxi znamená, že je možno zohlednit pouze investice vynaložené na vyhledání existujících nezávislých materiálů a jejich seskupení do databáze. „Účelem ochrany prostřednictvím práva *sui generis* upraveného Směrnicí je podnítit zřizování systémů na ukládání a zpracování existujících informací, a nikoli vytvoření nových materiálů, které se budou později moci seskupit do databáze“. Investice vynaložené na vytvoření obsahu databáze nemohou být pro tyto účely považovány za část investice do databáze. Toto se týká i výdajů spojených se sestavováním seznamu koní účastníků se závodů a jejich ověřování, které tvoří podstatnou část investic společnosti BHB souvisejících s předmětnou databází, a jež podle citovaného rozsudku ESD nemohou být považovány za investice použité výhradně k získání, ověření či k prezentaci obsahu databáze.

Vlastník uvedeného práva *sui generis* k databázi má právo zabránit jednání spočívajícímu ve vyjímání či používání obsahu celé databáze nebo její podstatné části bez ohledu na to, zda byl obsah databáze zpřístupněn veřejnosti či nikoli. Kromě toho má dále právo zabránit každému opakovanému či systematickému vyjímání či používání nepodstatných částí obsahu databáze v případě, že takovéto jednání nepřiměřeně poškozuje oprávněné zájmy tvůrce dané databáze. Jak ESD ve svém rozsudku dále vysvětlil, jde o „nedovolená jednání spočívající ve vyjímání a/nebo používání, jejichž souhrnným důsledkem je reorganizace nebo zpřístupnění celého obsahu databáze nebo její podstatné části, bez souhlasu tvůrce takové databáze, jenž způsobuje vážnou škodu na investici, kterou tvůrce databáze vynaložil“.

S ohledem na výše uvedené je třeba pojem „podstatná část“ obsahu databáze z kvantitativního hlediska vykládat jako vztahující se na „objem dat vyjímajících z databáze a/nebo jinak používaných, a porovnat jej s celkovou velikostí obsahu databáze“. Jak ESD konstatoval, informace zveřejněné na webových stránkách společnosti William Hill představují jen malou a nepodstatnou část obsahu databáze BHB. Proto jednání společnosti William Hill spočívající ve vyjímání a použití některých údajů, byť opakované a systematické, nemělo za cíl reorganizaci ani zpřístupnění celé databáze společnosti BHB či její podstatné části, a nepůsobilo tedy vážné škody na investici vynaložené společností BHB na její vytvoření.

Ochranné známky obsahující běžné příjmení

Rozsudek Evropského soudního dvora ve věci Nichols plc v. Registrar of Trade Marks (C-404/02), ze dne 16. září 2004

V tomto rozsudku se Evropský soudní dvůr (dále jen „ESD“) zabýval otázkou, zda je možné zaregistrovat jako ochrannou známku příjmení, které je na určitém trhu běžné, nebo zda je třeba jej považovat za označení, které postrádá rozlišovací způsobilost, a jako takové nemůže být v souladu s článkem 3 odst. 1 písm. b) První směrnice Rady č. 89/104/EHS z 21. prosince 1988, o přibližování právních úprav členských států v oblasti ochranných známek (dále jen „Směrnice“) registrováno jako ochranná známka.

Úřad pro zápis ochranných známek Spojeného království (dále jen „Úřad“) vyhověl žádosti společnosti Nichols plc o registraci označení tvořeného příjmením „Nichols“ jako ochranné známky pro prodejní automaty, avšak zamítl žádost o registraci tohoto příjmení jako ochranné známky pro potraviny a nápoje, které jsou prostřednictvím těchto prodejních automatů obvykle distribuovány. Úřad svůj zamítavý postoj zdůvodnil tím, že příjmení Nichols je v Anglii velmi běžné, a postrádá tudíž nezbytnou rozlišovací způsobilost. Ve vztahu k trhu s prodejními automaty, který je více specializovaný a podílí se na něm méně lidí, však toto označení může být jako ochranná známka registrováno.

Po odvolání, které společnost Nichols plc podala proti zamítavé části rozhodnutí Úřadu, se odvolací soud (High Court of Justice of England and Wales) obrátil s předběžnou otázkou týkající se výkladu článku 3 odst. 1 písm. b) a článku 6 odst. 1 písm. a) Směrnice na ESD.

ESD poukázal na skutečnost, že článek 2 Směrnice obsahuje příkladný výčet označení, která mohou tvořit ochrannou známku za předpokladu, že jsou způsobilá odlišit výrobek nebo službu jednoho podnikatele od výrobků či služeb jiných podnikatelů; tento seznam výslovně uvádí „osobní jména“. Směrnice dále stanoví, že rozlišovací způsobilost označení je třeba posuzovat ve vztahu k výrobkům či službám, kterých se přihláška ochranné známky týká, ale též ve vztahu k vnímání označení příslušnými spotřebiteli. Je tudíž možné, že některá označení či ochranné známky budou mít slabší rozlišovací způsobilost ve vztahu k určitým kategoriím veřejnosti než k jiným. Kritéria pro posuzování rozlišovací způsobilosti ochranné známky tvořené osobními jmény však musí být shodná s kritérii pro posuzování ostatních ochranných známek. Při posuzování těchto ochranných známek nelze aplikovat přísnější kritéria založená například na počtu osob s tímž jménem nebo počtu společností nabízejících určité výrobky či služby. Rovněž nelze bez dalšího předpokládat, že ochranné známky tvořené osobními jmény nemohou mít rozlišovací způsobilost nebo že ji nemohou získat používáním.

Stejně jako jiné výrazy používané v běžném jazyce může tedy i běžné jméno plnit funkci ochranné známky a označovat původ výrobků či služeb, a zabezpečit tak rozlišení jednotlivých výrobků a služeb, neexistuje-li jiný důvod pro zamítnutí žádosti o registraci ochranné známky než důvod uvedený v článku 3 odst. 1 písm. b) Směrnice.

Skutečnost, že článek 6 odst. 1 písm. a) Směrnice umožňuje třetím osobám používat v obchodním styku jejich jména, přestože jsou shodná s ochrannou

Prague Main Office

Jindřická 34, 110 00 Prague, Czech Republic
tel.: +420 / 224 103 316, facsimile: +420 / 224 103 234
e-mail: ksbpraha@ksb.cz

Karlovy Vary Office

Na Vyhliďce 53, 360 21 Karlovy Vary, Czech Republic
tel.: +420 / 353 225 996, facsimile: +420 / 353 227 781
e-mail: ksbkv@ksb.cz

Brussels Office

36, avenue d'Auderghem, 1040 Brussels, Belgium
telephone: +32 / 223 032 15, facsimile: +32 / 223 033 47
e-mail: brussels@ksb.cz

Tato publikace byla připravena bruselskou pobočkou advokátní kanceláře Kocián Šolc Balaščík ve spolupráci s bruselskou pobočkou polské advokátní kanceláře Wardynski a partneři a slovenské advokátní kanceláře Čechová Rakovský.

Účelem této publikace je upozornit na určité vybrané otázky, nikoliv poskytnout právní stanovisko či vyčerpávající rozbor. Budete-li potřebovat detailnější informace nebo návaznou radu s ohledem na otázky zde obsažené, prosím kontaktujte naši bruselskou pobočku na e-mailové adrese brussels@ksb.cz.

Elektronickou verzi předkládané publikace můžete najít rovněž na internetových stránkách advokátní kanceláře Kocián Šolc Balaščík (www.ksb.cz/ecln).

© Kocián Šolc Balaščík

Prague Main Office

Jindřická 34, 110 00 Prague, Czech Republic
tel.: +420 / 224 103 316, facsimile: +420 / 224 103 234
e-mail: ksbp Praha@ksb.cz

Karlovy Vary Office

Na Vyhlídce 53, 360 21 Karlovy Vary, Czech Republic
tel.: +420 / 353 225 996, facsimile: +420 / 353 227 781
e-mail: ksbkv@ksb.cz

Brussels Office

36, avenue d'Auderghem, 1040 Brussels, Belgium
telephone: +32 / 223 032 15, facsimile: +32 / 223 033 47
e-mail: brussels@ksb.cz

známkou zapsanou ve prospěch jiné osoby, nemá na posuzování rozlišovací způsobilosti ochranné známky v rámci článku 3 odst. 1 písm. b) Směrnice žádný vliv.

Ochranné známky - důvody pro zamítnutí registrace

Rozsudek Evropského soudního dvora ve věci SAT.1 SatellitenFernsehen GmbH v. Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (C-329/02), ze dne 16. září 2004

Tímto rozsudkem Evropský soudní dvůr (dále jen „ESD“) zrušil rozsudek Soudu prvního stupně (dále jen „SPS“), podle kterého Úřad pro harmonizaci vnitřního trhu (ochranné známky a designy) (dále jen „OHIM“) svým rozhodnutím o zamítnutí žádosti na registraci výrazu „SAT.2“ jako ochranné známky Společenství (Community Trade Mark) pro služby související se satelitním vysíláním neporušil článek 7 odst. 1 písm. b) Nařízení Rady (ES) č. 40/94, o ochranné známce Společenství, ze dne 20. prosince 1993 (dále jen „Nařízení“).

Článek 7 odst. 1 písm. b) Nařízení stanoví, že jako ochrannou známku Společenství nelze registrovat ochrannou známku, které chybí rozlišovací způsobilost (ekvivalent ustanovení článku 3 odst. 1 písm. b) První směrnice Rady č. 89/104/EHS z 21. prosince 1988, o přibližování právních úprav členských států v oblasti ochranných známek). OHIM zamítl registrovat ochrannou známku „SAT.2“, jelikož dospěl k závěru, že žádná z částí tohoto výrazu, tj. ani slovní část „SAT“ ani číslice „2“, nemají rozlišovací způsobilost, a jelikož jej nemá ani výraz jako celek, nemůže být registrován jako ochranná známka.

ESD v souladu se svojí předchozí judikaturou připomněl, že základní funkcí ochranné známky je umožnit spotřebiteli rozlišit výrobky a služby pocházející od jednoho výrobce od výrobků a služeb jiného výrobce. Aby bylo možno rozhodnout, zda je určité označení schopné tuto funkci plnit, je třeba jej posoudit z pohledu relevantní veřejnosti složené z průměrných spotřebitelů, tj. takových, které lze považovat za průměrně informované, pozorné a obezřetné. Navíc jsou všechny důvody k zamítnutí registrace uvedené v Nařízení vzájemně nezávislé, a musí se tudíž posuzovat samostatně a z pohledu veřejného zájmu, který tyto jednotlivé důvody vyjadřují.

V případě ochranné známky složené z více slov nebo ze slov a čísel, je možno každou z těchto částí posoudit samostatně, avšak v každém případě musí být známka hodnocena i jako celek. Pouze na základě skutečnosti, že jednotlivé části tvořící ochrannou známku nemají rozlišovací způsobilost při jejich samostatném posouzení, nelze dospět k závěru, že rozlišovací způsobilost nemá ani jejich kombinace.

SPS posuzoval označení „SAT.2“ na základě samostatné analýzy jednotlivých prvků, z nichž je výraz složen, namísto toho, aby k hodnocení přistoupil na základě celkového vnímání daného označení průměrným spotřebitelem.

SPS dále založil svůj rozsudek na kritériu, podle něhož nelze registrovat ochranné známky, které by

mohly být běžně používány v obchodním styku k prezentaci výrobků a služeb. Uvedené kritérium je významné v kontextu ustanovení článku 7 odst. 1 písm. c) Nařízení (podle kterého nelze registrovat ochranné známky tvořené výlučně značkami nebo údaji sloužícími v obchodním styku na určení druhu, jakosti, množství, zamýšleného účelu použití, hodnoty, zeměpisného označení původu, okamžiku výroby zboží či poskytnutí služeb nebo jiných vlastností výrobků a služeb), není však relevantní při posouzení podle článku 7 odst. 1 písm. b) Nařízení.

ESD nakonec shrnul, že způsob, jakým je výraz „SAT.2“ vytvořen, není neobyčejný a kombinace slova „SAT“ a číslice „2“ oddělených tečkou nepředstavuje žádný vyšší stupeň vynalézavosti. Jen na základě toho však nelze dospět k závěru, že toto označení jako celek nemá rozlišovací způsobilost. Registrace označení jako ochranné známky totiž není podmíněna určitým stupněm umělecké tvořivosti nebo představitosti na straně majitele této ochranné známky. Dostačující je, aby ochranná známka umožňovala relevantní veřejnosti identifikovat původ výrobků nebo služeb chráněných touto ochrannou známkou a odlišit je od výrobků nebo služeb jiných subjektů.